

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

LIJST VAN CANDIDAAT-LEDEN

Eventueele bezwaren moeten binnen vier weken worden ingediend bij den Secretaris der Maatschappij. — (art. 2 H.R.).

W. J. M. Gruythuisen,	
	Hoensbroek, (Afd. Limburg).
J. Koops, Beilen,	(Afd. N.-Nederland).
J. C. F. Bouman, Amersfoort,	(Afd. Utrecht).
R. Mac Gillavry, Utrecht,	(Afd. Utrecht).
Mej. M. Fenenga, Utrecht,	(Afd. Utrecht).

LIJST VAN NIEUWE LEDEN

Als *nieuwe* leden zijn aangenomen :

- F. T. Kater, Stationsplein 32, Velp.
D. N. Grootes Thijssen, van Eeghenstraat 11, Amsterdam.
J. H. Lever, v. d. Lindenlaan 6, Hilversum.
Th. W. Römer, P. C. Hoofdstraat 136, Amsterdam.
J. van Doorn, Julianalaan 9, Oestgeest.
G. D. Botje, 's-Gravelandscheweg 63, Hilversum.
B. P. Bos, Haagweg 102, Rijswijk.
R. T. E. Lieve, Louise de Colignylaan, Haarlem.
-

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN

1. Het algemeen secretariaat is gevestigd Anna Paulownastraat 67, 's-Gravenhage (Telefoon no. 114488).
_____
2. Voor assistentie, waarneming of overnemen van praktijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau: G. D e k k e r, Smalleweg 1, Bunnik. _____
3. De penningmeester van het Steunorgaan der Maatschappij is J. J. B a c k e r D i r k s, Westersingel 60, Rotterdam. Gelden te remitteren aan de Twentsche Bank, rekening letter S van J. J. B a c k e r D i r k s of de postrekening van den penningmeester nr. 248849.
_____
4. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringpolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten tot de Directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag. _____
5. Den leden der Maatschappij wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdelings-ziekenfondscommissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden.
_____
6. Collegae, die het voornemen hebben een praktijk over te nemen *waaraan een ziekenfondspraktijk verbonden is*, worden, in hun eigen belang, aangeraden, alvorens daartoe over te gaan, inlichtingen in te winnen bij de Centrale Ziekenfondscommissie, secretaris L. J. M. S p o o r e n b e r g, Paradijslaan 39, Eindhoven, telefoon 3330.
_____
7. Voor inlichtingen betreffende beroepsethiek — b.v. advies in gevallen, waarin de Codex niet voorziet — kan men zich wenden tot collega J. A. C. D u y z i n g s, Hamburgerstraat 19, Utrecht, telefoon 11126.
_____
8. Het secretariaat der Centrale Commissie voor Schooltandverzorging is gevestigd bij F. E. P a e s i, Wilhelminastraat 58, Haarlem, Telefoon 12101.
_____
9. Het secretariaat der Commissie voor Kleutertandverzorging is gevestigd bij Mevrouw J. A. R i j s d i j k, Stadhouderslaan 18, Utrecht, telefoon 19898.
_____
10. Rechtskundig adviseur der Maatschappij is Mr. L. S p r e y, Turfmarkt 8, Leiden, telefoon 24242.

MEDEDEELINGEN AAN DE LEDEN

I. Omzetbelasting.

De omzetbelasting is bij uitvoeringsresolutie, Staatscourant d.d. 27 Juni 1941 no. 123, voor de tandartsen belangrijk gewijzigd, ingaande 1 Juli 1941.*) In het vervolg wordt geen onderscheid meer gemaakt tusschen leveringen en diensten door tandartsen. Het percentage is van $2\frac{1}{2}$ teruggebracht op 2 voor alle bruto-ontvangsten voortvloeiende uit tandheelkundige behandeling. Door deze regeling is vervallen de aftrek van 10% ten behoeve van de prothese.

De vrijstelling voor die bedragen door de ziekenfondsen ten behoeve van hun verzekerden aan den tandarts rechtstreeks betaald, blijft in zooverre gehandhaafd, dat hiervan alleen omzetbelasting van 2% moet worden betaald ten behoeve van de *prothese*, indien zulks door de ziekenfondsen aan den tandarts wordt uitbetaald (met ziekenfondsen gelijk te stellen overeenkomstige instellingen en lichamen, zooals gemeenten e.d.).

Vrij zijn dus gelden ontvangen van *ziekenfondsen* ten behoeve van consulten, extracties, vullingen, wortelkanaalbehandelingen, mondreinigingen enz.

De bestaande regeling ten aanzien van de laboratoria (zie T. v. T. Mei 1941, aflevering 5, bl. 450) heeft geen wijziging ondergaan en blijft dus onverminderd van kracht, behoudens, dat het percentage van $2\frac{1}{2}$ ten honderd daarin genoemd, eveneens is teruggebracht tot 2 ten honderd.

Bovengenoemde regeling brengt op zeer gelukkige wijze een aanzienlijke vereenvoudiging in de berekening der omzetbelasting en dientengevolge een niet te onderschatten besparing aan hoofdbreken en administratieve besommeringen voor onze collega's. Van meet af aan hebben wij, gesteund door het bestuur van de Afdeeling Rotterdam en O., bij de betrokken autoriteiten op een vereenvoudigde regeling aangedrongen. Wij zijn verheugd, dat thans naast de algemeene wijziging ook deze voor ons tot stand is gekomen, waarvoor wij de desbetreffende autoriteiten van het Departement van Financiën ten zeerste erkentelijk zijn.

Ten overvloede wordt men eraan herinnerd, dat de omzetbelasting *niet* verschuldigd is over *diensten verricht vóór 1 Jan. 1941*.

*) De wijziging is niet van terugwerkende kracht over het afgelopen kwartaal.

II. Goud.

Uit de circulaire van 5 Juni j.l. U toegezonden, hebt U kunnen lezen, dat het percentage goud en zilver, dat de tandartsen met ingang van 1 Juli 1941 kunnen betrekken, vastgesteld is op 50% van hun verbruik over 1939. Om deze beperking gedeeltelijk te ondervangen, kan, zooals in de circulaire is aangegeven, de patiënt door U *verzocht* worden oud goud beschikbaar te stellen.

Eveneens zal het gebruik in de gevallen, die daarvoor in aanmerking komen, van een daartoe geschikt materiaal, zooals b.v. oraliet, U van dienst kunnen zijn. Men dient evenwel te bedenken, dat oraliet ook goud bevat, maar door het daarin aanwezige percentage U in de gelegenheid zal stellen met de U toegestane hoeveelheid goud meer werkstukken te doen vervaardigen dan wanneer U uitsluitend goud zoude toepassen.

III. Overeenkomst Maatschappij—K. Z. V. D.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat zij die als lid tot de Maatschappij toetreden, een verzoek tot de Crisis-Commissie kunnen richten, indien zij in aanmerking willen komen voor de behandeling van patiënten, leden der Deutsche Krankenkassen. Van de tandartsen, die zich indertijd voor de behandeling hebben beschikbaar gesteld, is een lijst aan alle gemeentebesturen gezonden. Het is evenwel niet mogelijk om in deze lijst ieder oogenblik mutaties of aanvullingen aan te brengen. De omvangrijkheid van de lijst brengt mede, dat herdruk slechts sporadisch zal kunnen plaats hebben. Onzerzijds zal zooveel mogelijk moeite worden gedaan de desbetreffende instanties op het toetreden van nieuwe deelnemers te wijzen.

Afrekeningen van het eerste kwartaal, die nog niet hebben plaats gevonden o.a. wegens te late inzending der staten en „Scheine”, kunnen in het algemeen in het tweede kwartaal worden afgewikkeld.

De honoreering over het eerste kwartaal is geschied op basis van *f* 0,75 voor een consult, *f* 1,— voor een extractie, *f* 5,— voor een serie-extractie in boven- of onderkaak, *f* 8,— voor een serie-extractie in boven- en onderkaak, *f* 2,— voor een vulling (silicaatcement; amalgaam), *f* 3,— voor een wortelkanaalbehandeling, *f* 2,— voor een mondreiniging, *f* 4,— voor een parodontosebehandeling (tandvleeschbehandeling), overeenkomende met een honoreering volgens poliklinische tarieven, zooals in onze circulaires is medegedeeld.

IV. In verband met de bijzondere tijdsomstandigheden wordt, in overleg met de V. L. H. T., een dringend beroep op Uw medewerking gedaan om bij het verstrekken van opdrachten aan de Tandtechnische Laboratoria, er rekening mee te willen houden dat thans RUIMER TIJD EN GELEGENHEID moet worden gegeven om deze opdrachten uit te voeren.

BEKNOPTE NOTULEN

van de Buitengewone 94e H.B.-vergadering op Zaterdag 19 April 1941 te 2 uur in het Jaarbeurs-Restaurant te Utrecht. (Aanzienlijk verkort in verband met maatregelen wegens papierschaarste).

Afwezig met kennisgeving zijn collegae Sanders en Paerl, verhinderd wegens ziekte collega Tekenbroek, die als gast was uitgenoodigd.

1. *Opening.* Te 2 uur opent de Voorzitter de vergadering.

2. *Notulen.* De notulen van de 93e H.B.-vergadering worden ongewijzigd goedgekeurd.

3. *Ingekomen stukken.* Schrijven van collega Roos te Elst inzake klinieken-Druif, waarbij o.a. een voorstel om tandartsen medewerkers aan deze klinieken voor 10 jaar uit te sluiten van toelating tot de Mij. resp. 5 jaar, indien zij op eerste vermaan hun medewerking staken. — Besloten wordt dit voorstel ter nadere bestudeering aan te houden. Reglementair staan reeds maatregelen ter beschikking om niet-gewenschte elementen buiten de Mij., te houden, welke maatregelen voorloopig afdoende kunnen worden toegepast. — Schrijven van collega Hordijk inzake ziekenfondsregeling te Dordrecht. Afgedaan door het H.B. in dier voege, dat het niet toewijzen door het ziekenfonds van een grooter aantal ingeschrevenen dan 6.000 aan collega Hordijk geen beletsel mag zijn om de ziekenfondsregeling te Dordrecht ter zake volgens Mij.-contract gesloten, te doen ingaan. — Schrijven Departement van Sociale Zaken i.z. vacature Centraal College voor Medisch Tuchtrecht. Het H.B. besluit een alphabetische aanbeveling in te zenden met de namen J. J. Backer Dirks en P. H. Buisman. — Schrijven van collega Y. J. van der Meulen inzake ziekenfondskwesties te Leiden. Na informatie bij collega Lourens Bosch te Leiden opheldering verstrekt.

4. *Bespreking motie in Augustus 1940 door het H.B. aangenomen, in verband met een ontvangen schrijven van het Departement van Sociale Zaken.* Ingevolge het schrijven van den Rijkscommissaris aan het Departement moeten met ingang van 1 Mei 1941 de Joodsche collega's uit alle eereambten (bestuurs- en andere functies) worden ontslagen. Een mondeling onderhoud tusschen den voorzitter en de desbetreffende autoriteiten heeft er toe

geleid, dat de secretaris, die hierdoor zijn werkzaamheden moet beëindigen, zijn aanstelling voor den reglementairen tijd kan uitdienen en zijn toelage dienovereenkomstig kan worden betaald. Het treffen van een pensioenregeling op dit oogenblik, waartoe het H.B. reeds vroeger had besloten, kan volgens de meening van de autoriteiten thans geen voortgang hebben. — Het neerleggen van de werkzaamheden van den secretaris stelt het H.B. voor groote moeilijkheden inzake het beheer van het secretariaat. Meer functionarissen worden door dezen maatregel van hun werkzaamheden ontheven, waarbij het H.B. meent, dat zooveel mogelijk, indien in deze vacatures nog niet is voorzien, gebruik dient te worden gemaakt van de aangewezen plaatsvervangers. — In plaats van den afgetreden juridisch adviseur benoemt het H.B. Mr. L. Sprey te Leiden. — Een woord van afscheid wordt hierna tot de aftredende functionarissen gericht.

De toegezonden circulaire inzake het overdoen van praktijken van Joodsche collega's wordt door den voorzitter nader toegelicht.

Overeenkomst V.L.H.T.-Maatschappij. Over gerezen moeilijkheden inzake de kwestie van de gemeenschappelijke contrôle geeft collega K r a n e n b u r g een uitvoerige uiteenzetting, welke door den voorzitter nog nader wordt aangevuld. Het standpunt van het D.B. in deze wordt door het H.B. goedgekeurd en aan het D.B. wordt machtiging gegeven overeenkomstig de eenmaal vastgestelde principes de onderhandelingen verder te voeren die zullen leiden tot behoud van de gemeenschappelijke contrôle en de bestaande overeenkomst. Tot verbetering van ondergeschikte artikelen verklaart het H.B. zich bereid.

Collectieve arbeidsovereenkomst. — De Voorzitter doet mededeeling betreffende den gang van zaken bij indiening van een ontwerp collectieve arbeidsovereenkomst door den Vakbond voor Tandtechnici en de daaraan verbonden moeilijkheden. Allereerst zal dienen te worden vastgesteld wie in aanmerking komen als tandtechnicus te worden beschouwd en hoe deze moeten worden geklassificeerd (1e, 2e of 3e technicus). Het leerlingvraagstuk en de opleiding worden eveneens ter sprake gebracht. Als algemeen principe wordt aangenomen, dat het loon op de allereerste plaats moet worden gebaseerd op bekwaamheid en vervolgens op het aantal dienstjaren. De voorzitter, genoodzaakt om zich in deze materie geheel en al in te werken, heeft daardoor nog grooter respect gekregen voor het werk dat door de voormannen, speciaal collegae J a n V i s s e r en K r a n e n b u r g, op dit gebied is verricht, waarmede het H.B. op overtuigende wijze instemt.

5. *Nadere bespreking van de reorganisatie der Mij. en eventueel hieruit voortvloeiende candidaatstelling voor functionarissen der Mij.* met een plan ingezonden door de afdeling Utrecht. Op voorstel van den V o o r z i t t e r besluit het H.B. de reeds aanhangig gemaakte reorganisatievoorstellen voor onbepaalden tijd op te schorten. Interne aangelegenheden en bemoeiingen van buitenaf, die na het ontwerpen van de voorstellen hun

invloed hadden doen gelden, liggen hieraan ten grondslag. — Van het bestuur der vereeniging T. v. T. was bovendien bericht ingekomen, dat in verband met het vergevorderde kalenderjaar, het afsluiten van een collectief abonnement voor dit jaar technisch niet meer mogelijk was. Hierdoor kwam tevens voor een belangrijk deel de financieele basis te vervallen, waarop o.a. deze reorganisatievoorstellen berustten. Na uitvoerige discussie neemt het H.B., op voorstel van collega M a r g a d a n t de volgende motie aan: „Het H.B. in vergadering bijeen op 19 April „1941 te Utrecht, gehoord de uiteenzetting van den voorzitter, besluit „de aan de orde gestelde reorganisatieplannen voorloopig op te schorten, „machtigt het D.B. al die maatregelen voor te bereiden, noodig om te „geraken tot een behoorlijke honoreering van een te verkiezen secretaris „en de hem eventueel toe te voegen hulpkrachten, teneinde deze maat- „regelen aan de komende algemeene vergadering voor te kunnen leggen”.

Aan de orde komt thans de bespreking van het plan-Utrecht. Ook hierover ontspint zich een uitvoerige discussie, waarbij blijkt, dat in het ontwerp dier afdeeling veel goede opbouwende denkbeelden belichaamd zijn, waarover men van meening is, dat deze in den loop der tijden voor verwezenlijking ongetwijfeld in aanmerking zullen komen. Het H.B. geeft als zijn opvatting te kennen, dat dit in matig tempo dient te geschieden. Voor het vele werk door de afdeeling Utrecht verricht wordt openlijk van vele zijden lof en hulde uitgesproken. De voorzitter verzekert, dat het werk van de afdeeling Utrecht zal blijken voor de toekomst niet vergeefsch te zijn geweest. Collega D u y z i n g s, bij ontstentenis van collega T e k e n b r o e k, licht het plan nog nader toe en gaat er mede accoord, dat de considerans van het ontwerp wordt bekort.

Candidaatstelling voor secretaris. Als no. 1 stelt het H.B. candidaat B. J. Brugman, als no. 2 L. J. M. Spoorenberg.

De Voorzitter verzoekt collega Spoorenberg de functie van secretaris der C.Z.C. te willen aanvaarden, met welke benoeming het H.B. instemt. Collega Spoorenberg houdt de benoeming in beraad.

Algemeene vergadering. Besloten wordt een algemeene vergadering te houden op 17 Mei in combinatie met de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen.

6. *Rondvraag.* Hiervan wordt door enkele H.B.-leden voor het maken van eenige opmerkingen gebruik gemaakt. De afgetreden functionarissen nemen vervolgens afscheid van het H.B.

De Voorzitter zegt, dat dit de laatste keer is, dat hij de H.B.-vergadering heeft voorgezeten; den grooten steun der leden heeft hij steeds zeer geapprecieerd. Hij ziet met voldoening terug op den tijd, dat hij temidden van het H.B. is geweest en op de vele H.B.-vergaderingen, die hij heeft mogen leiden en waarin vele moeilijke vraagstukken na gegeden en uitvoerige discussie in een geest van goede samenwerking hun oplossing verkregen.

De Voorzitter sluit de vergadering te ruim 6 uur.

OPENINGSREDE VAN DEN VOORZITTER IN DE BUITEN-
GEWONE VIER EN VEERTIGSTE ALGEMEENE VERGADE-
RING VAN DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ TOT
BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE, OP ZATERDAG
17 MEI 1941, TE UTRECHT

De heer B. J. Brugman:

Dames en Heeren!

Het zij mij vergund na een ruim vierjarige bestuursperiode thans een blik terug te slaan en in groote trekken na te gaan, hoe de Maatschappij zich in den loop dezer jaren ontwikkeld heeft en wat de Maatschappij in deze periode heeft bereikt. Wij mogen ons dan ter verkrijging van dit overzicht beperken tot de hoofdzaken; de details, alhoewel vaak niet van belang ontbloomt, zullen wij voor het oogenblik ter zijde laten.

Een wetsontwerp kwam tot stand, waarbij aan een groep van tandtechnici nog eenmaal de gelegenheid werd geboden, van hun praktische bekwaamheid te doen blijken. Een examencommissie werd ingesteld, die bovenbedoeld examen, na voorafgaand onderzoek, afnam, waardoor nog een aantal tandtechnici — thans tandheekkundigen — aan de bestaande groep van tandheekkundigen werd toegevoegd. Niet zonder eenige interne moeilijkheden kwam het een en ander tot stand, hetgeen o.a. tot uiting kwam, door het beleggen van een buitengewone algemeene vergadering, op verzoek van een aantal leden. Deze vergadering keurde het beleid van het Hoofdbestuur met algemeene stemmen goed.

Een in uitzicht gestelde liquidatie van wat verder als onbevoegd moest worden beschouwd, gaf een zekere compensatie voor de medewerking door ons bij de totstandkoming van het een en ander verleend.

Tot goed begrip van de geheele zaak moge nog eens gezegd zijn, dat bovengenoemde wet en examen alleen beoogden tandtechnici, die een oproep voor het vorige examen hadden ontvangen en, met uitzondering van een enkele, behoorden tot degenen, die vóór 1913 al practisch werkzaam waren geweest, voor het laatst in de gelegenheid te stellen, een examen af te leggen; daarna kon dan de overheid met des te meer kracht tegen de onbevoegde uitoefening der tandheekkunde optreden.

Bij deze wet werd eveneens de bevoegdheid der tandheekkundigen onder oogen gezien en in de moeilijkheden, die zich in den loop der

jaren bij de practische uitoefening hadden voorgedaan, op de meest tegemoetkomende wijze voorzien.

Dat de verdere afwikkeling nog niet tot zijn volle recht gekomen is kunnen wij betreuren, maar behoeft overigens noch verbazing noch ongerustheid te verwekken. De oorlogsgebeurtenissen hebben hierin inderdaad een stagnatie gebracht, van welke wij hopen, dat deze spoedig tot het verleden zal behooren en de zuivering zal plaats vinden, welke het belang der volksgezondheid en de billijkheid tegenover de tandartsen vorderen.

Het tandheelkundig onderwijs zagen wij eveneens, en wel bijna tegelijkertijd, in de volle belangstelling treden door een ontwerp van wet, dat dit onderwijs zou verbreden en verdiepen. Hoezeer wij er ons over verheugden, dat eindelijk het tandheelkundig onderwijs gebracht zou worden op het peil, waarop het volgens onze begrippen en opvattingen al sinds jaren diende te staan, konden wij ons helaas met dit wetsontwerp niet vereenigen, omdat het niet ten volle datgene gaf, waarop de a.s. tandarts thans, uit hoofde van de ontwikkeling der tandheelkundige wetenschap en in vergelijking met soortgelijke studiën, rechten kon doen gelden. Het wetsontwerp werd aangehouden en besprekingen werden geopend om de verlangde aanvulling onder oogen te zien en om over den inhoud van den zoo belangrijken „Algemeene Maatregel van Bestuur”, die bij dit wetsontwerp werd aangekondigd, met onze Maatschappij van gedachten te wisselen.

Dat ook op dit, overigens zoo belangrijke onderwijsvraagstuk, thans geen vorderingen te melden zijn, komt mede op de debetzijde van de oorlogsgebeurtenissen. De mededeeling echter, dat binnen afzienbaren tijd de instelling van een Rijkscommissie op breede basis te verwachten is om over de noodzakelijk geachte wijzigingen en verbeteringen in het tandheelkundig onderwijs rapport uit te brengen, in welke commissie ook de Maatschappij vertegenwoordigd zal zijn, geeft ons de beste verwachtingen voor de toekomst. Des te meer worden wij hierin gesterkt, doordat bij het College van Lectoren en de Maatschappij over de desiderata ten aanzien van dit onderwijs vrijwel overeenstemming in opvatting bestaat, waarover wij ons, mede om de groote waarde, die hieraan moet worden toegekend, van harte verheugen.

Dat ook de wettelijke bevoegdheid der tandartsen onder oogen zal worden gezien, alsmede die der artsen, ten aanzien van uitoefening der specifiek tandheelkundige verrichtingen, moge hierbij volledigheidshalve worden vermeld.

De sociale tandheelkunde had bij voortdoring onze volle aandacht en de wegen werden gezocht en gevonden om ieder der onderdeelen van de sociale tandheelkunde tot verdere ontwikkeling en ontplooiing te brengen. Kleutertandverzorging, schooltandverzorging, nazorg, ziekenfondsbehandeling, V.S.M.M.

Ziet hier in een vijftal woorden een programma, zoo groot en uitgebreid en, ondanks de groote belangen voor de bevolking, nog zoo in het beginstadium van ontwikkeling.

Krachtig zijn de schouders onder dit groote werk gezet. Richtlijnen

voor ieder van de groepen zijn ontworpen. De organisatorische opbouw is onder oogen gezien en uitgestippeld. Met de beide andere organisaties, t.w. de Nederlandsche Vereeniging voor Sociale Tandheelkunde en het Ivoren Kruis, is een gelukkige vorm van intensieve samenwerking gevonden, belichaamd in den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde, die met volledigen steun van hoogerhand zich op verzoek der drie organisaties zal belasten met de invoering en organisatie, waarbij aan de schooltandverzorging, als belangrijkste hoeksteen der toekomstige tandheelkundige sanering van het Nederlandsche volk, het allereerst aandacht werd besteed. Hoe ver staan we hier nog af van de verwezenlijking onzer idealen en hoe noodzakelijk zal het zijn, juist op dit gebied, tot practische resultaten te komen, wil ooit van een redelijken toestand in de naaste toekomst voor de bevolking sprake zijn. Wij verheugen ons, U te kunnen mededeelen, dat een begin van uitvoering op grootere schaal dan wij tot nu toe gewend waren, binnen afzienbaren tijd te verwachten zal zijn.

Dat daarenboven de kleutertandverzorging eveneens bevorderd en ontwikkeld dient te worden, spreekt van zelf, maar de moeilijkheden op tandheelkundig en organisatorisch gebied, vereischen hierbij de noodige voorzichtigheid te betrachten.

De nazorg zal als logisch gevolg van het voorgaande van zelf tot ontwikkeling komen en behoeft slechts dien organisatievormen te kiezen, die zich bij de maatschappelijke toestanden aansluiten. Deze maatschappelijke toestanden worden voornamelijk beheerscht door het ziekenfondswezen. En hoewel reeds vele jaren door onze beste krachten alle pogingen zijn aangewend om op dit gebied voor de bevolking en de tandartsen betere toestanden te verkrijgen, kunnen wij, ondanks de gradueele en incidenteele verbeteringen die hier en daar bereikt zijn, ons over het geheel niet erg verheugd gevoelen. Om echter naar buiten toe voor werkelijke en fundamenteele verbeteringen te kunnen pleiten, diende intern eerst een eenheid van opvatting verkregen te worden over verschillende vraag- en strijdpunten, die in onze gelederen de gemoederen verdeeld hielden. Na een onderzoek en rapport van een kleine voorbereidende commissie, werd aan een grootere commissie opgedragen een uitvoerig rapport samen te stellen, om de tegenstellingen te overbruggen en de zoo noodig geachte eenheid van opvatting tot stand te brengen. Nog voor den oorlog kwam dit rapport tot stand en het werd nadien het D.B. der Maatschappij aangeboden en ter beschikking gesteld. In afwachting van dit rapport was door ons al bij herhaling den autoriteiten er op gewezen, dat de onbevredigende toestanden op ziekenfondsgebied noodzakelijk voorziening vereischen en wij mogen met voldoening zeggen, dat dit inzicht werd gedeeld en er toe leidde, dat de geheele, zeer uitvoerige materie aan een diepgaand onderzoek werd onderworpen, waarvan de resultaten, naar wij stellig mogen verwachten, niet zoo heel lang meer op zich zullen laten wachten.

En ten slotte de V.S.M.M., de Vereeniging tot Bevordering van Systematische Mondverzorging voor den Middenstand. De moeilijkheden, die de totstandkoming van deze vereeniging, in den aanvang

van onze bestuursperiode, nog in den weg stonden, werden overwonnen en de gelegenheid werd geopend, dat deze vereeniging haar werkzaamheden kon aanvangen. Met groote stuwkracht en elan is dit werk ter hand genomen en al mogen, althans op dit oogenblik, nog geen overweldigende resultaten zoo op het eerste gezicht te boeken zijn, de naaste toekomst — en zeer zeker indien het ziekenfondsvraagstuk zijn oplossing gevonden heeft — zal ook voor deze vereeniging geen slechte perspectieven hebben. Geduld en volharding zullen hier het parool zijn, waardoor uiteindelijk ook deze vereeniging de vruchten van haar arbeid nog zal mogen plukken.

Richten wij thans onze blik naar de groepen, met welke wij uit den aard der zaak in de nauwste verbinding staan. Het zijn de tandtechnische laboratoria, de loontrekkende tandtechnici en de dental depots.

De Tandtechnische Ordeningscommissie (T.O.C.) heeft met onvolprezen ijver en energie veel tot stand trachten te brengen en gedeeltelijk ook gebracht. Het terrein was moeilijk, de vraagstukken vele en de groepen, met uitzondering van de laboratoria, niet behoorlijk georganiseerd. De opdracht luidde: schep orde in den chaos, breng contacten tot stand waarmede vruchtbaar onderhandeld kan worden en los de vele moeilijkheden op. Van wat bereikt is, zijn U geregeld mededeelingen gedaan op onze vergaderingen. De huidige toestand brengt mede, dat ook moeilijkheden op dit gebied zich voordoen. Wij vertrouwen er echter op, dat deze in de naaste toekomst overwonnen zullen worden en bij een volgende gelegenheid U van de resultaten mededeeling kan worden gedaan.

Aan den lang geuiten wensch om een eventueele reorganisatie van de Maatschappij onder oogen te zien, werd tegemoetgekomen en een commissie ter bestudeering werd ingesteld. Op 9 Mei 1940 kwam de commissie met een rapport gereed, hetwelk belangrijke voorstellen tot reorganisatie bevatte. De oorlogsomstandigheden brachten ook hier stilstand in de verdere werkzaamheden, totdat in de H.B.-vergadering van December j.l. opnieuw en met aandrang verzocht werd, op korten termijn nieuwe voorstellen in te dienen. Ook hieraan werd met spoed gevolg gegeven en nieuwe voorstellen en reglementswijzigingen zijn de afdelingen ter bestudeering toegezonden.

Wanneer thans wederom deze reorganisatievoorstellen om dringende redenen zijn opgeschort, dan zal al dit tijdroovende en kostbare werk toch niet geheel vergeefsich zijn geweest en de resultaten hiervan zullen in de toekomst toch nog een belangrijke nawerking kunnen hebben.

Nog brachten ons de veranderde toestanden door den oorlog zeer veel zorgen en moeilijkheden op velerlei gebied. Door de tijdige instelling eener Crisiscommissie kon in groote mate aan de steeds nieuw opduikende behoefte om snel en doeltreffend maatregelen te nemen om aan allerlei gebeurlijkheden het hoofd te bieden, worden tegemoetgekomen. Nog veel zal moeten worden gewikt en gewogen, gepuzzeld en geplooid, om de nadeelige gevolgen, die de oorlogstoestand met zich brengt, voor de uitoefening van ons beroep tot de kleinst mogelijke proporties terug te brengen. Wij vertrouwen evenwel, dat deze commissie den langsten tijd van haar bestaan heeft gekend en van de zware taak, haar opgelegd, zal

kunnen worden ontheven. Ten einde een grootere eenheid van samenwerking voor de haar nog wachtende taak te verkrijgen, zijn kortelings stappen gedaan om tot de instelling van een centrale contact-crisiscommissie te komen, waarbij het in de bedoeling ligt, de verschillende organisaties, rechtstreeks of zijdelings bij de tandheelkunde betrokken, in de gelegenheid te stellen, snel en doeltreffend, maar vooral eensgezind, die adviezen aan de verschillende officieele instanties uit te brengen, van welke de uitoefening der tandheelkunde in zoo groote en belangrijke mate afhankelijk zal zijn.

Over hetgeen de gevolgen van den oorlog ons nog verder zullen brengen, verkeeren wij in het onzekere. Dat dit de tandheelkunde niet onberoerd zal laten, zal een ieder met ons eens zijn. Groote paraatheid zal worden verlangd om de ons toebedeelde taak met succes te volbrengen.

Maken wij nog met een enkel woord gewag van de luisterrijke viering van het jubileum bij gelegenheid van het 25-jarig bestaan der Maatschappij, bij welke gelegenheid ten duidelijkste is blijk gegeven van de belangstelling der autoriteiten voor de tandheelkunde. Deze viering heeft verder mogen zijn een machtige demonstratie van de innige samenwerking tusschen de landelijke zusterorganisaties, die, ieder voor zich, eveneens jubileerend, in gezamenlijk verband dit tot een harmonische eenheid wisten te doen versmelten. Het kostbare jubileumboek zal ten eeuwigden dage hiervan een getuigenis zijn.

Wanneer wij thans, na het allervoornaamste de revue te hebben laten passeeren, samenvattend een conclusie willen trekken, dan zal deze zijn, dat voor de toekomst onze verwachtingen ondanks den stilstand, die de oorlog ook in de vorderingen van ons werk bracht, niet al te somber behoeven te zijn, integendeel op een gerechtvaardigd optimisme gebaseerd zijn. Veel zal te bereiken zijn, mits wij ons daartoe groote inspanning getroosten en ons schouder aan schouder aaneenscharen, en daardoor die eenheid en kracht ontwikkelen, die voor het welslagen van dit werk vereischt zullen zijn.

Velen Uwer hebben hun beste krachten gegeven, met offers aan tijd, gezin en gewin, om voor de belangen der Maatschappij op de bres te staan. Dit is geschied in den prettigsten geest en met de grootste blijmoedigheid, die men maar verwachten kan. Zelden werd vergeefs een beroep gedaan om zich voor belangrijk werk beschikbaar te stellen. Een woord van groote hulde en dank zij hier op zijn plaats. Moge dezelfde bezielende geest over U vaardig blijven, om — de tegenslagen ten spijt — voor de vervulling onzer idealen, den nobelen strijd voort te zetten, dien wij tot nu toe onvervaard gestreden hebben.

NOODCOMITÉ-1940 TOT STEUN VAN DOOR DEN OORLOG
GETROFFEN COLLEGA'S.

ge Verantwoording der op de postgirorekening der Ned. Mij. tot Bevordering der
Tandheelkunde ontvangen giften in chronologische volgorde van binnenkomen.

Vanaf 1 Juni 1941 tot en met 30 Juni 1941

(vervolg)

Zie pag. 538 (Juni 1941)	Transport	f 45.837,66
H. B.	Haarlem	50,—
M. K.	Ginneken	10,—
C. G. H. W.	Venlo	25,—
J. H. A. v. D.	Apeldoorn	50,—
G. Th. E. R. A.	den Haag	50,—
G. H. B.	Oldenzaal	3,—
Mej. T. A. v. d. H.	Gouda	25,—
B. H. S.	Santpoort	5,—
M. R.	den Haag	10,—
H. C. T.	Doetinchem	15,—
J. A. B.	Aalten	25,—
M. v. D.	den Haag	10,—
J. G. v. d. V.	Dragten	100,—
J. A. M.	Franeker	50,—
P. A. A.	Leeuwarden	7,50
„D.S.”	Leiden	50,49
Mevr. Th. C. W. B. v. B.	Utrecht	50,—
H. C. N. M. S.	Hilversum	15,—
C. O. de V.	Zeist	10,—
Mej. M. E. M.	Apeldoorn	5,—
E. A. U.	Breda	10,—
F. O.	Hilversum	5,—
M. v. d. N.	Schiedam	25,—
J. C. v. d. V.	Winterswijk	10,—
J. A. H. H.	Maastricht	10,—
H. A.	Amersfoort	100,—
Mevr. J. H.-v. D.	Aalten	50,—
C. J. P. v. d. H.	den Haag	10,—
A. E. M. A.	Zeist	10,—
L. J. B.	Schiedam	100,—
M. W. H. L.	Naarden	20,—
Ontvangen per postgiro N. M. t. B. d. T.		f 46.753,65

Laboratoria, aangesloten bij de Vereeniging
van Laboratoriumhoudende Tandtechnici in
Nederland

(Secr. Ampèrestr. 75, Den Haag. Tel. 332015, postrek. 217307)

Lijst der aangesloten Laboratoria.

H. C. Stikkel	Alkmaar
Amst. Tandt. Lab. N.V. J. C. Adriaansen . .	Amsterdam
A. C. Deurloo	Amsterdam
J. A. Dürschke Jr.	Amsterdam
L. M. Fritz Jr.	Amsterdam
P. Gijzelaar	Amsterdam
„Orthodontie” Tandtechn. Lab. C. L. Baak . .	Amsterdam
K. H. F. Rammelt. . Jr	Amsterdam
E. Thomas	Amsterdam
A. Vertes	Amsterdam
J. van Wezel	Amsterdam
N. G. Pieters	Amersfoort
P. van Toledo	Amersfoort
Tandtechnisch Laboratorium v/h B. Burghoorn .	Apeldoorn
A. J. Kosterman	Arnhem
Tandtechnisch Lab. Arnhem	Arnhem
Tandtechnisch Lab. „Gelderland”, H. J. Kooi	Arnhem
Gebr. Tolmeijer	Arnhem
K. den Hartog	Assen
C. Limburg	Baarn
P. Backes	Bergen op Zoom
J. Bolhuis	Breda
G. M. L. Augustijn	Bussum
Joh. Schouten	Delft
M. v. d. Graaf	Dordrecht
J. H. Kemp	Dordrecht
G. H. R. van Empelen	Enschede
A. C. van Dommelen	Gouda
J. Appelhof	Groningen
Groninger Tandtechnisch Laboratorium	Groningen
Max Reneman N.V.	
A. F. J. Bernard	Den Haag
J. R. Fruitema	Den Haag
R. Hoeve	Den Haag
N.V. Moerhuis & Segboer	Den Haag
B. v. d. Neut	Den Haag
W. Neefs	Den Haag
H. C. Oussoren	Den Haag
Jac. Poot	Den Haag
A. Westra	Den Haag
A. van Zadel	Den Haag
H. J. P. Cornet Jr.	Haarlem

W. Geuzebroek	Haarlem
G. Henneman	Haarlem
J. v. d. Kuy	Haarlem
M. Takken	Haarlem
Y. Meyer	Heerenveen
J. J. Verharen	Heerlen
A. Muzerie	Den Helder
Gooisch Tandtechn. Lab. L. P. H. v. d. Berg .	Hilversum
Hilversumsch Tandtechnisch Lab. J. Jacobs . . .	Hilversum
P. F. J. Felten	Laren
Friesch Tandt. Lab. Ombelet & Jorna	Leeuwarden
H. Kooistra	Leeuwarden
A. L. van Bergen Henegouwen	Leiden
M. H. v. d. Linde	Leiden
F. G. Smithuis	Lochum
Gebr. Mueller	Maastricht
H. J. K. van Empelen	Rotterdam
L. W. F. Lacroix	Rotterdam
C. Th. Leenders	Rotterdam
W. van der Meulen	Rotterdam
J. F. de Regt	Rotterdam
L. E. Roelofsen	Rotterdam
Rotterdamsch Tandtechn. Lab. W. A. Tieleman .	Rotterdam
J. van Solingen	Scheveningen
J. van Toledo	Scheveningen
G. Halvax	Schiedam
H. J. Volbeda	Sneek
B. H. Cohen	Tilburg
Jos. Helwes	Tilburg
H. Hopman	Utrecht
J. G. H. Jansen	Utrecht
H. J. Jetses	Utrecht
A. Meyer	Utrecht
L. M. J. Ostendorf	Utrecht
J. L. Schappert	Utrecht
C. Veth	Utrecht
D. Volbeda	Utrecht
J. v. d. Wildt	Voorburg
D. M. de Leve	Wildervank
S. A. May	Winschoten
J. Siesling	Zwolle
P. C. A. Broek	Zeist

De laboratoriumhouder K. v. d. Woude, Menaldumerstraat 9B te Leeuwarden, is wegens onbevoegde uitoefening der tandheelkunde van de ledenlijst der V.L.T.H. geschrapt.

Ingevolge het bepaalde bij art. 6 der overeenkomst met de V.L.T.H. is het leden der Maatschappij niet meer veroorloofd tandtechnische opdrachten aan het laboratorium v. d. Woude te Leeuwarden te geven.